



**Državni izpitni center**



M 1 7 1 1 9 2 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

# **SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK**

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

**Sobota, 10. junij 2017**

**SPLOŠNA MATURA**

Moderirana različica

**IZPITNA POLA 1****A) Bralno razumevanje**

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
1	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Špela Robnik</li> <li>♦ bralci Nedela</li> <li>♦ 1. 5. 2016 v Nedelu/v rubriki Potepanja v Nedelu</li> <li>♦ fotografija/slika</li> </ul>		Po 1 točka za dva pravilna odgovora.

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
2	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ neuradno</li> <li>♦ javno</li> <li>♦ neumetnostno</li> <li>♦ publicistično</li> <li>♦ nepropagandno</li> <li>♦ predstavitevno</li> </ul>		Po 1 točka za tri pravilne odgovore.

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
3	1	♦ Besedilo je nastalo pri dvosmernem sporazumevanju, saj se je novinarika pogovarjala z Živo in Žanom/novinarika citira Živo in Žana. (po smislu)		

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
4.1	2	♦ posredno Naslov besedila izraža temo posredno, saj bralec ne ve, o kom/o čem bo govorilo. (po smislu)		Za podčrtavo 1 točka, za utemeljitev 1 točka.
4.2	1	♦ (slovenska) bušmana/zapisala življenju na obali/pod milim nebom/jadranju na deski		
<b>Skupaj</b>	<b>3</b>			

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
5	3	♦ A, A, B/Č, A, A, C		Za dva pravilna odgovora 1 točka.

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
6	3	♦ B, C, E		Po 1 točka.

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
7	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ »S sabo sva imela šotor in našla odlično lokacijo s pogledom na morje, skozi veje grma si vsak večer lahko gledal zvezde in utrinke.«</li> </ul>	Tam sta tudi spoznala »živiljenje v grmovju« in tako postala »bušmana«.	

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
8	4	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Slovenca/slovenska študenta, ki živita v grmu/na prostem/v šotoru (po smislu)</li> <li>♦ Stvarno lastno ime/ime zavoda</li> <li>♦ Vzdevek</li> <li>♦ Učenci zavoda/windsurfarji, ki se učijo v zavodu Bushmans (po smislu)</li> </ul>		Za vsak pravilni odgovor 1 točka.

**B) Razčlemba neumetnostnega besedila**

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.1	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Raba prevzetih izrazov je upravičena, saj novinarka navaja tudi domače ustreznice./ Raba prevzetih izrazov ni upravičena, saj je besedilo namenjeno širši javnosti, ki teh besed ne razumejo. (po smislu)</li> <li>♦ S slovarjem tujk/z angleško-slovenskim slovarjem/s SSKJ</li> </ul>		Za jezikovno pravilno utemeljitev 2 točki.
1.2	1			
<b>Skupaj</b>	<b>3</b>			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	3	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ A</li> <li>♦ B</li> <li>♦ D</li> <li>♦ C</li> <li>♦ F</li> <li>♦ E</li> </ul>		Po 1 točka za dve pravilni rešitvi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ oznako za glagol/besedno vrsto/hedovršnik		
3.2	1	♦ v 1./prvem		
3.3	1	♦ mesec neprizadeto jedra po nebu / beli oblaki so jadrali od juga proti severu /...!		
3.4	1	♦ Navt. jadrati proti vetru /...!		
<b>Skupaj</b>	<b>4</b>			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	6	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ sanjski</li> <li>♦ sanjice</li> <li>♦ sanjač / sanjačka / sanjavec</li> </ul> Povedi po smislu.		1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	6	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Imena bitij: Živa Trajbarič, Žan Ribnikar, Prekmurka, Gorenjec, Špela Robnik ...</li> <li>♦ Zemljepisna imena: Katavia, Fuerteventura, Atlantik, Maroko ...</li> <li>♦ Stvarna lastna imena: Zavod Bushmans, Nedelo, Potepanja ...</li> </ul>		Za 2 pravilno izpisana primera po 1 točka.

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>								
6	3	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Beseda/besedna zveza (bogate) zakladnice</li> <li>grm</li> <li>onadva pravita (Živa in Žan)</li> </ul>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Naveznik</th> <th>Način navezovanja</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>jo</td> <td>z os. zaimkom /pozajmljanje</td> </tr> <tr> <td>vanj</td> <td>z os. zaimkom /pozajmljanje</td> </tr> <tr> <td>ju</td> <td>z os. zaimkom /pozajmljanje</td> </tr> </tbody> </table>	Naveznik	Način navezovanja	jo	z os. zaimkom /pozajmljanje	vanj	z os. zaimkom /pozajmljanje	ju	z os. zaimkom /pozajmljanje	Za 2 pravilni rešitvi 1 točka.
Naveznik	Način navezovanja											
jo	z os. zaimkom /pozajmljanje											
vanj	z os. zaimkom /pozajmljanje											
ju	z os. zaimkom /pozajmljanje											

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
7	3	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ S/ S + S + S</li> </ul>		Vse ali nič.

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
8	5	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Pripomnila sta, da imata veliko načrtov in idej, ampak jih uresničujeta počasi, z majhnimi koraki naprej, in razkrila: »V bližnji prihodnosti si želiva organizirati tudi izlete in počitnice na drugih destinacijah, morda na drugih Kanarskih otokih in v Maroku.«</li> </ul>		Za jezikovno pravilno pretvorbo v odvisni govor 3 točke in v poročani govor z rabo narekovajev 2 točki.

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
9	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ V izhodiščnem besedilu sta uporabljena dvojni in enojni narekovaj, ker je sporočevalec z dvojnimi narekovajem označil premi govor, z enojnim pa besede v prenesenem pomenu. (po smislu)</li> </ul>	Če uporabljamo narekovaj znotraj narekovaja, je zunanji narekovaj dvojni, notranji pa enojni.	

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
10	3	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ maroške (počitnice)</li> <li>♦ prekmurska (gibanica)</li> <li>♦ gorenjska (klobasa)</li> <li>♦ fuerteventursko (podnebje)</li> <li>♦ rodoško (morje)</li> <li>♦ Atlantski (ocean)</li> </ul>		Za 2 pravopisno pravilni tvorbi pridevnika po 1 točka.

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>										
11	4	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Samostalniki Katavia s Katavio jadro z jadrom želja z željo izkušnja z izkušnjo veter z vetrom</li> </ul>	<table border="1"> <tr> <td>Rodilnik množine</td> <td>Katavij</td> </tr> <tr> <td></td> <td>jader</td> </tr> <tr> <td></td> <td>želj/želja</td> </tr> <tr> <td></td> <td>izkušenj</td> </tr> <tr> <td></td> <td>vetrov</td> </tr> </table>	Rodilnik množine	Katavij		jader		želj/želja		izkušenj		vetrov	Za 10, 9 pravih sklonov 4 točke, za 8, 7 tri točke, za 6, 5 dve točki in za 4, 3 pravilne sklonne 1 točka. Obvezen zapis orodnika s predlogom.
Rodilnik množine	Katavij													
	jader													
	želj/želja													
	izkušenj													
	vetrov													

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
12	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ njune vratolomne trike: pridevniški zaimek, (lastnostni) pridevnik</li> <li>♦ elegantne in hkrati divje gibe: pridevnik, pridevnik</li> <li>♦ njihov svet: pridevniški zaimek /svojlji pridevnik</li> <li>♦ sončni zahod: pridevnik / vrstni pridevnik</li> </ul>		Za tri pravilna poimenovanja podvrste pridevniške besede 1 točka.

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>								
13	3	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ In to je to, kar nama pravi, da naj ostaneva del tega.</li> </ul> <table border="1"> <tr> <td>Izpis glagola</td> <td>Oblikovne lastnosti</td> </tr> <tr> <td>je</td> <td>3. os., ed.</td> </tr> <tr> <td>pravi</td> <td>3. os., ed.</td> </tr> <tr> <td>ostaneva</td> <td>1. os., dv.</td> </tr> </table>	Izpis glagola	Oblikovne lastnosti	je	3. os., ed.	pravi	3. os., ed.	ostaneva	1. os., dv.		1 + 1 + 1
Izpis glagola	Oblikovne lastnosti											
je	3. os., ed.											
pravi	3. os., ed.											
ostaneva	1. os., dv.											

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Rešitev</b>	<b>Še sprejemljiva rešitev</b>	<b>Dodatna navodila</b>
14	3	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Želita si spoznati nove vetrovno ugodne lokacije za jadranje na deski tudi drugod, zato ne bosta ostala na Fuerteventuri. (po smislu)</li> </ul>		Za vsebinsko ustrezno razlago 2 točki in za jezikovno pravilnost največ dveh povedi 1 točka.

**IZPITNA POLA 2****Tvorjenje kratke besedilne vrste**

<b>Naloga</b>	<b>Točke</b>	<b>Merila</b>	<b>Dodatna navodila</b>
<b>Zgradba</b>	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Oblika javnega vabila</li> <li>♦ Število besed</li> </ul>	Naslov vabila in sporočevalčev podpis/logotip 1 točka. Za 10 besed pod mejo se odbije 1 točka.
<b>Vsebina</b>	2	♦ Na kaj se vabi	
	4	♦ Kje in kdaj se bo zgodilo	
	2	♦ Kako	
	2	♦ Zakaj	
<b>Jezikovna pravilnost</b>	6		Za 4 istovrstne ali raznovrstne napake se odbije 1 točka, do 0 točk.
<b>Slog</b>	2	♦ Upoštevanje načel dobrega jezikovnega sloga (zlasti načelo živosti)	
<b>Skupaj</b>	<b>20</b>		

**IZPITNA POLA 3****Daljške esejsko besedilo****Vsebina**

<b>Točke</b>	<b>Merila</b>	<b>Primer</b>
5	Razlaga naslova	Srečne družine in bele zobe je v besedno zvezo združila pripovedovalčeva podzavestna, asociativna povezava, ki je nastala med potlačenim travmatičnim dogodkom iz otroštva in podobo guruja z "ameriško" belimi zobmi, kakršni so v določenem zgodovinskem obdobju začeli s plakatom reklamirati knjige za samopomoč tudi v teh krajih. Eden od teh promotorjev s plakata se mu je zazdel podoben moškemu, ki ga je zlorabil v otroštvu, in to mu je povzročilo nerazložljivo slabost. Pripovedovalec je bil namreč v otroštvu žrtev pedofila z grdimi, rumenimi zobmi, ta s plakata, ki je ponujal instantno pot do sreče, pa je imel v nasprotnju z njim lepe, bele zobe.
5	Povzetek dogajanja	Zgodba se začne z nenadno slabostjo pripovedovalca ob že omenjeni asociativni in podzavestni povezavi med podobo moškega z belimi zobmi na plakatu in travmatičnim dogodkom iz otroštva. S pomočjo psihoterapevta se pripovedovalec spusti v globine podzavesti, od koder izbrska spomin na dogodek v kleti, kamor je moral kot otrok hoditi z vedrom po krompir. Ob neki priložnosti ga je tam zasacil in zlorabil odljudni sosed z grdimi, rumenimi zobmi. Šele ko pride ta dogodek iz podzavesti na plan, se začne pripovedovalčeva ozdravitev in osvoboditev. Drzne si poskusiti krompir, na katerega je bil sicer močno alergičen, obišče pa tudi sina svojega nadlegovalca, da bi preveril, ali je podoben očetu.
6	Primerjava posledic psihološke dediščine na potomce	Pregovor pravi, da jabolko ne pade daleč od drevesa. Otroci smo dediči svojih staršev, vendar pa ta dediščina ni samo biološka, ampak tudi družbena. Od svojih staršev "dedujemo" vzorce obnašanja in še marsikaj drugega, dobrega in slabega. Pripovedovalčeva hčerka se je morala soočiti z očetovo alergijo na krompir v strahu, da gre za genetsko dediščino, kajti ničesar ni vedela o očetovi travmatični izkušnji iz otroštva, ki jo je ta podzavestno povezal s krompirjem. Strah, ki ga je oče prenesel tudi nanjo, je pregnala s pogumno odločitvijo, da bo krompir nadzorovano preizkusila in se tako preprčala o utemeljenosti strahu. Sosed iz vrhnjega nadstropja, ki je sin pripovedovalčevega mučitelja iz otroštva, pa je ravnal drugače. Ni premogel poguma, da bi se soočil s travmatičnimi spomini na očeta, ne sam ne s pomočjo strokovnjakov, travmo iz otroštva je raje potlačil globoko v podzavest in okrog nje zgradil pravo trdnjavo. Ta trdnjava je bila zgrajena iz opek novodobnih instantnih modrosti; iz njih je izpeljal svojevrstno filozofijo in celo posel. Vzrok svoje bolezn, raka, si je razlagal s pomočjo reinkarnacije in drugih vzhodnjaških modrosti, samo da se mu ne bi bilo treba soočiti s travmatično resnico.
5	Ovrednotenje avtorjevega načina soočanja s travmo iz otroštva	Rek o drevesu in jabolku bi lahko obrnili na glavo v smislu, da drevo ne more biti daleč od jabolka, in ga uporabili v primeru pripovedovalca in njegove hčere. Tako kot se je njegova hči odločila za pogumno soočenje s strahom pred krompirjem, se je on pogumno potopil v klet lastne podzavesti in spominov, dokler ni odkril vzroka svoje "alergije". To ga je v nasprotnju s sosedom, ki je naredil vse, da bi se izognil neprijetni resnici, osvobodilo. Sam menim, da je to vsekakor boljša odločitev kot utajitev resnice, četudi je zelo boleča. Utajitev ni ozdravitev, ampak samo beg. Vzrok bolezn pa ostaja in ustvarja nove in nove oblike simptomatičnih obolenj, ki jih ne more odpraviti ne obsedenost s čistočo ali z zdravo prehrano ne kaka druga obsesija.
4	Roman v kratkih zgodbah	V uvodnem delu romana avtor pojasni, da se je odločil napisati roman v kratkih zgodbah zato, ker v njem obravnava obdobje iz otroštva dečka pred petim letom starosti. Spomini na to obdobje so le nekakšni okruški, zato so kratke zgodbe verodostojnejša forma za prikaz dogajanja, kot bi bila celovita zgodba. Pripovedovalec nam pove tudi, da je potreboval veliko poguma za spust v podzavest in soočenje s travmatičnimi spomini in da mu je pri tem pomagal tudi terapevt. Izpovedovanje pri terapevtu pa si prav tako ne predstavljamo kot pripovedovanja celovite zgodbe, ampak kot sestavljanje zgodbe iz bolečih spominskih okruškov.
<b>25</b>		



**Jezikovna pravilnost**

<b>Točke</b>	<b>Merila</b>	<b>Dodatna navodila</b>
5		Za 4 istovrstne ali raznovrstne napake se odbije 1 točka.

**Slog**

<b>Točke</b>	<b>Merila</b>	<b>Dodatna navodila</b>
3		Po 1 točka (do 0 točk) se odbije za neutemeljeno rabo slogovno zaznamovanih besed in oblik ter stavčnih konstrukcij, za neupoštevanje drugih načel uspešnega sporočanja.

**Zgradba**

<b>Točke</b>	<b>Merila</b>	<b>Dodatna navodila</b>
2		Po 1 točka (do 0 točk) se odbije za neskladje med zunanjo in notranjo členitvijo, neupoštevanje obsega (najmanj 400 besed), odsotnost uvoda in/ali zaključka, nepovezanost sestavin besedila.